

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
RELATIONSHIPS BETWEEN ACADEMIC ADMINISTRATION AND THE EFFECTIVENESS
OF LEARNING MANAGEMENT OF TEACHERS UNDER THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE NAKHON SI THAMMARAT

จักรี ชัยชนะทรัพย์^{1*}, โสภณ เพ็ชรพวง², และ สุภาพ เต็มรัตน์³

Jakree Chaichanasap^{1*}, Sopon Pechrpuang², and Suphab Temrat³

¹⁻³ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้

¹⁻³ Major in Educational Administration, Southern College of Technology

e-mail: jakree-chai@stss.ac.th

*Corresponding author

Received: June 4, 2026 Reviewed: June 22, 2026 Revised: July 15, 2026 Accepted: July 20, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน 2) ศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน และ 4) สร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน ด้วยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จำนวน 60 โรงเรียน ผู้บริหารและหัวหน้างานวิชาการในโรงเรียน ในปีการศึกษา 2567 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้น และกำหนดสัดส่วนตามจำนวนโรงเรียนแต่ละขนาด แล้วดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยการจับฉลาก ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และ หัวหน้างานวิชาการโรงเรียน รวม 2 คน จำนวนทั้งหมด 120 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ในช่วง 0.80–1.00 มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ .890 และ .936 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณแบบใส่ตัวแปรพร้อมกัน

ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับดี 2) ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก 3) การบริหารงานวิชาการโดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .814$) 4) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูได้ ร้อยละ 73.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

คำสำคัญ: ความสัมพันธ์, การบริหารงานวิชาการ, ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู

Abstract

This research aimed to: (1) examine the academic administration of schools; (2) investigate the effectiveness of teachers' learning management in schools; (3) explore relationships between academic administration and the effectiveness of teachers' learning management in schools; and (4) construct prediction equations for the effectiveness of teachers' learning management in schools. The sample consisted of 60 schools, school administrators and heads of academic affairs in the 2024 academic year. The sample was selected through proportional stratified random sampling, using school size as the stratum and determining the proportion according to the number of schools in each size category, followed by simple random sampling through a lottery method. The key informants were school administrators and heads of academic affairs, with 2 informants from each school, for a total of 120 participants. The instrument was a five-point rating scale questionnaire with consistency indices ranging from 0.80 to 1.00 and the reliability coefficients of .890 and .936 respectively. The statistics used for data analysis included mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and enter method multiple regression.

The findings revealed that: (1) the overall academic administration in schools was at a good level; (2) the overall effectiveness of teachers' learning management in schools was at a very good level; (3) the overall academic administration had a high positive correlation with the effectiveness of teachers' learning management, with significance at .01 level ($r = .814$); and (4) the academic administration in schools could explain 73.20% of the variance of the effectiveness of teachers' learning management, with significance at .001 level.

Keywords: Relationships, Academic Administration, Effectiveness of Teachers' Learning Management

บทนำ

การศึกษาจัดเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญสูงสุดในการพัฒนาและขยายขีดความสามารถของมนุษย์อย่างรอบด้าน ทั้งในมิติด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณ อีกทั้งยังเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนเมืองให้มีศักยภาพและมีความพร้อมสำหรับการเผชิญหน้ากับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่อุบัติขึ้นอย่างรวดเร็วในศตวรรษที่ 21 ทั้งในมิติทางด้านเศรษฐกิจฐานความรู้ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และวิกฤตการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562, น. 10) ที่ได้ระบุถึงความสำคัญของการศึกษาในฐานะเครื่องมือสร้างทักษะชีวิต ทักษะวิชาชีพ และการเรียนรู้ตลอด

ชีวิต เพื่อการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ยิ่งไปกว่านั้น กระทรวงศึกษาธิการ (2565, น. 3) ยังได้เน้นย้ำเชิงนโยบายว่า การศึกษาคือรากฐานอันมั่นคงในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากร ตลอดจนเป็นพลังขับเคลื่อนเชิงยุทธศาสตร์ที่ส่งผลต่อความมั่นคงและการพัฒนาประเทศให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากลอย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ดี แม้ภาครัฐจะกำหนดนโยบายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง แต่ในเชิงปฏิบัติยังคงเผชิญปัญหาเชิงโครงสร้าง โดยเฉพาะความเหลื่อมล้ำในการกระจายทรัพยากร ภาวะขาดแคลนครู และช่องว่างด้านมาตรฐานระหว่างสถานศึกษาในเขตเมืองและชนบท ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนขาดโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเสมอภาค สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562, น. 22) ยิ่งไปกว่านั้น การประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติหรือ PISA มุ่งเน้นวัดสมรรถนะความฉลาดรู้ในชีวิตจริง 3 ด้าน ได้แก่ การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ทว่าผลคะแนน PISA ของประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2552 ถึง พ.ศ. 2561 แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มความถดถอยอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะในด้านการอ่านที่คะแนนลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนผลการประเมินปี พ.ศ. 2561 ชีว้่านักเรียนไทยมีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD ในทุกด้าน ซึ่งเทียบเท่ากับมีช่องว่างทางการเรียนรู้ตามหลังเกณฑ์มาตรฐานนานาชาติอยู่ประมาณเกือบ 2 ปี จากหลักฐานเชิงประจักษ์นี้สะท้อนว่าระบบการศึกษาไทยยังคงอยู่ห่างไกลจากเป้าหมายระดับโลกด้านคุณภาพการศึกษาเป็นอย่างมาก สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2564, น. 76-77)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์การกระจายอำนาจ พ.ศ. 2550 จึงเป็นกลไกสำคัญในการควบคุมคุณภาพ โดยครอบคลุม 4 ด้านหลัก ได้แก่ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป และการบริหารงานวิชาการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, น. 29-36) ซึ่งภารกิจด้านวิชาการถือเป็นแกนหลักที่เชื่อมโยงโดยตรงกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในทางปฏิบัติ การบริหารงานวิชาการครอบคลุมงานสำคัญหลายมิติ เช่น การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผล และการนิเทศภายใน โดยเฉพาะการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ยืดหยุ่นและทันสมัยจะช่วยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสภาพจริงในชุมชน (บุญชม ศรีสะอาด และสุริทอง ศรีสะอาด, 2552, น. 122) นอกจากนี้ การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ยังเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างศักยภาพผู้เรียนเพื่อรองรับโลกยุคใหม่

การจะขับเคลื่อนงานวิชาการไปสู่ความสำเร็จได้นั้น ต้องอาศัย "ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู" เป็นเครื่องมือสำคัญ โดยกระทรวงศึกษาธิการ (2553, น.11-12) ได้กำหนดแนวทางให้ครูออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และสอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองตามเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งนี้ ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูถือเป็นปัจจัยชี้ขาดคุณภาพการศึกษา เนื่องจากครูคือผู้แปลงนโยบายและหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริงในชั้นเรียน และเป็นผู้มีบทบาทโดยตรงในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลตามเป้าหมาย หากครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพและมีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น ในทางกลับกัน แม้สถานศึกษาจะมีระบบบริหารงานวิชาการที่ดี

เพียงใด หากครูขาดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ คุณภาพการศึกษาก็ยากจะบรรลุผล ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูจึงเป็นกลไกสำคัญที่เชื่อมโยงการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเข้ากับคุณภาพผู้เรียนโดยตรง

การบริหารงานวิชาการเป็นกลไกสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพจะเอื้อต่อการวางระบบและสนับสนุนกระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งในด้านการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้นิเทศ การวิจัย ตลอดจนการจัดหาแหล่งเรียนรู้และสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย หากผู้บริหารมีการวางแผนงานวิชาการที่ชัดเจน ส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และดำเนินการนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง จะช่วยกระตุ้นให้ครูตระหนักถึงบทบาทของตนในฐานะผู้ออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ยังมีความแตกต่างด้านคุณภาพการจัดการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งในด้านความพร้อมของทรัพยากร การสนับสนุนทางวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ส่งผลให้การยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันยังเป็นความท้าทายเชิงบริหารที่ต้องเร่งแก้ไข

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ และเป็นแนวทางส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

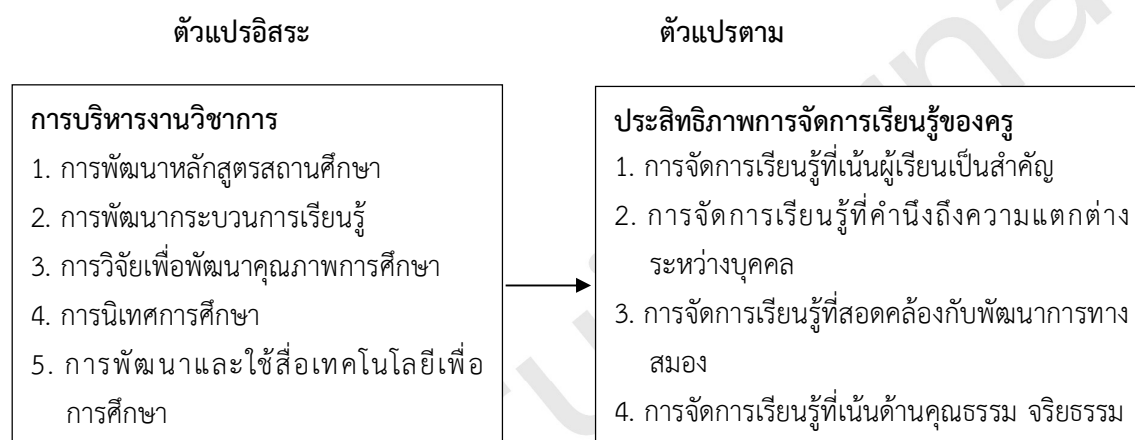
1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน ด้วยการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

สมมุติฐานการวิจัย

1. การบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
2. การบริหารงานวิชาการ 5 ด้านสามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ยึดตามกรอบการบริหารงานวิชาการ (ตามกฎหมายกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, น. 29-36) โดยศึกษาความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ใช้แนวคิดตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, น. 11-12) ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียน ผู้บริหารและหัวหน้างานวิชาการในโรงเรียน ในปีการศึกษา 2567 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช จำนวน 71 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช, 2567, น. 2)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียน ผู้บริหารและหัวหน้างานวิชาการในโรงเรียน ในปีการศึกษา 2567 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 ความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 น. 43) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 60 โรงเรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และ หัวหน้างานวิชาการโรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน รวม 120 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้น และกำหนดสัดส่วนตามจำนวนโรงเรียนแต่ละขนาด แล้วดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยการจับฉลาก

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ การบริหารงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นด้านคุณธรรม จริยธรรม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ

แบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน ชนิดเลือกตอบ (Check List) ประกอบด้วย ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก และมีประสบการณ์บริหารการศึกษาหรือบริหารสถานศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและนิยามศัพท์ (Index of Item-objective Congruence : IOC) แล้วพิจารณาเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.50 ขึ้นไป ถือว่าข้อนั้น มีความสอดคล้องเหมาะสม

2. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จากนั้นนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณา ทั้งนี้ ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 จึงถือว่าข้อคำถามทั้งหมดมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้

3. นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้านการบริหารงานวิชาการทั้งฉบับทั้งหมด 58 ข้อ เท่ากับ .890 และด้านประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูทั้งฉบับทั้งหมด 41 ข้อ เท่ากับ .936

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยประสานงานขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิทยานิพนธ์จากวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ เพื่อจัดส่งไปยังโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

4.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมคิวอาร์โค้ด (QR Code) ผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปยังโรงเรียนในสังกัด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำแบบสอบถามออนไลน์ผ่านระบบ Google Form โดยสามารถสแกนเข้าถึงระบบด้วยสมาร์ตโฟนหรือคอมพิวเตอร์

4.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นแบบสอบถาม จำนวน 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนเป็นแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) วิเคราะห์โดยใช้ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) นำค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามทีละข้อไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย โดยใช้เกณฑ์การตัดสินผลการวิเคราะห์ข้อมูล (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 99-100) กำหนดการแปลความหมายใช้หลักเกณฑ์การแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

4.50 - 5.00 หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับ ดีมาก

3.50 - 4.49 หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับ ดี

2.50 - 3.49 หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับ ปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับ ควรปรับปรุง

1.00 - 1.49 หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับ ต้องปรับปรุง

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) นำค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามทีละข้อไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย โดยใช้เกณฑ์การตัดสินผลการวิเคราะห์ข้อมูล (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 99-100) กำหนดการแปลความหมายใช้หลักเกณฑ์การแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

4.50 - 5.00 หมายถึง ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในระดับ ดีมาก

3.50 - 4.49 หมายถึง ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในระดับ ดี

2.50 - 3.49 หมายถึง ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในระดับ ปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในระดับ ควรปรับปรุง

1.00 - 1.49 หมายถึง ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในระดับ ต้องปรับปรุง

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560, น. 314)

0.80 – 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก

0.60 – 0.79 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับสูง

0.40 – 0.59 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

0.20 – 0.39 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

ต่ำกว่า 0.19 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำมากหรือไม่สัมพันธ์

ตอนที่ 5 วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) ด้วยวิธี Enter Regression และสร้างสมการพยากรณ์ การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

- ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC)
- ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient)

ของครอนบาค (Cronbach)

6.2 สถิติพื้นฐาน

- ค่าร้อยละ (Percentage)
- ค่าเฉลี่ย (Mean) หรือ มัชฌิมเลขคณิต (Average or Arithmetic Mean)
- ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD)

6.3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)
- การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) ซึ่งให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) และค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) โดยแปลความหมายระดับความสัมพันธ์ตามเกณฑ์ของเฟอร์กูสัน

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

ตารางที่ 1

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายด้านของโรงเรียน

	การบริหารงานวิชาการ	M	SD	ระดับ	อันดับ
1	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.57	0.42	ดีมาก	1
2	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.44	0.28	ดี	2
3	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.33	0.24	ดี	4
4	การนิเทศการศึกษา	4.33	0.24	ดี	4
5	การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.34	0.27	ดี	3
	โดยรวม	4.40	0.20	ดี	

จากตารางที่ 1 การบริหารงานวิชาการ โดยรวมของโรงเรียน พบว่า อยู่ในระดับดี ($M = 4.40$, $SD = 0.20$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับดีมาก 1 ด้าน ระดับดี 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($M = 4.57$, $SD = 0.42$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($M = 4.44$, $SD = 0.28$) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($M = 4.34$, $SD = 0.27$) และ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การนิเทศการศึกษา ($M = 4.33$, $SD = 0.24$) และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($M = 4.33$, $SD = 0.24$)

2. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน

ตารางที่ 2

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้โดยรวมและรายด้าน ของครู

	ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้	M	SD	ระดับ	อันดับ
1	การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.61	0.38	ดีมาก	2
2	การจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.70	0.26	ดีมาก	1
3	การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง	4.57	0.29	ดีมาก	3
4	การจัดการเรียนรู้ที่เน้นด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.56	0.34	ดีมาก	4
	โดยรวม	4.61	0.28	ดีมาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ โดยรวมของครู อยู่ในระดับดีมาก ($M = 4.61$, $SD = 0.28$) เมื่อพิจารณารายด้าน ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในระดับดีมาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ การจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 4.70$, $SD = 0.26$) รองลงมาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($M = 4.61$, $SD = 0.38$) การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง ($M = 4.57$, $SD = 0.29$) ตามลำดับ ด้านที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นด้านคุณธรรม จริยธรรม ($M = 4.56$, $SD = 0.34$)

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน

ตารางที่ 3

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู

การบริหารงานวิชาการ (X)		ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู (Y)		
		<i>r</i>	ระดับ	<i>p</i>
1	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (X_1)	.802***	สูงมาก	.000
2	การพัฒนาระบบการเรียนรู้ (X_2)	.501***	ปานกลาง	.000
3	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (X_3)	.072	ต่ำมาก	.586
4	การนิเทศการศึกษา (X_4)	.543***	ปานกลาง	.000
5	การพัฒนาและใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (X_5)	.753***	สูง	.000
โดยรวม		.814***	สูงมาก	.000

***นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 3 การบริหารงานวิชาการ (X) กับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู (Y) พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (*r*) เท่ากับ .814 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์อย่าง จำนวน 4 ด้าน โดยเรียงลำดับตามขนาดของความสัมพันธ์จากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (X_1) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก ($r = .802$) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (X_5) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง ($r = .753$) ด้านการนิเทศการศึกษา (X_4) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r = .543$) และด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ (X_2) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r = .501$) สำหรับด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (X_3) พบว่า มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมากหรือไม่สัมพันธ์ ($r = .072$) และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การวิเคราะห์สมการพหุคูณประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน ด้วยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

ตารางที่ 4

ผลการวิเคราะห์การถดถอยเพื่อสร้างสมการพหุคูณการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู

Model	ตัวแปรพยากรณ์	Unstandardized	Std. Error	Standardized	t	p
		Coefficients		Coefficients		
		<i>b</i>		<i>B</i>		
1	(Constant)	0.989	0.489		2.025	0.048*
	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	0.397	0.073	0.596	5.431	0.000**
	สถานศึกษา (X ₁)					
	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (X ₂)	0.173	0.085	0.176	2.042	0.046*
	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (X ₃)	-0.089	0.082	-0.076	-1.076	0.287
	ด้านการนิเทศการศึกษา (X ₄)	0.183	0.100	0.161	1.840	0.071
	ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (X ₅)	0.145	0.127	0.141	1.140	0.259

R = .869^a R² = .755 R²adj = .732 F = 33.245

a. Dependent Variable: ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู

* ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยใช้การบริหารงานวิชาการเป็นตัวพยากรณ์ และประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูเป็นตัวแปรตาม พบว่า การบริหารงานวิชาการ ทั้ง 5 ด้าน มีอำนาจในการพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูได้ โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ได้ร้อยละ 73.20 (Adjusted R² = .732) มีการคาดเคลื่อนมาตรฐานการพยากรณ์ 33.245 และมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ ในรูปแบบคะแนนดิบเท่ากับ .397, .173, -.089,

.183 และ .145 ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized Coefficients) .596, .176, -.076, .161 และ .141 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน พบว่า ทุกตัวแปรสามารถร่วมกันพยากรณ์โดยเรียงลำดับได้ดังนี้ คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($p = .000$) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($p = .046$) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($p = .287$) การนิเทศการศึกษา ($p = .071$) และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($p = .259$) เมื่อนำตัวพยากรณ์ทั้ง 5 ตัวที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้
สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = a + b_1X_1 + b_2X_2 + \dots + b_kX_k$$

สามารถแทนค่าได้ดังนี้

$$Y' = 0.989 + 0.397X_1 + 0.173X_2 - 0.089X_3 + 0.183X_4 + 0.145X_5$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_Y = \beta_1Z_1 + \beta_2Z_2 + \dots + \beta_kZ_k$$

สามารถแทนค่าได้ดังนี้

$$Z'_Y = .596Z_1 + .176Z_2 - .076Z_3 + .161Z_4 + .141Z_5$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การศึกษาการบริหารงานวิชาการ โดยรวม ของโรงเรียน พบว่า อยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเนื่องด้วย การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพในระดับดีนั้น มีปัจจัยหลักมาจากการขับเคลื่อนงานอย่างเป็นระบบในทุกมิติ เริ่มต้นจากการวางรากฐานในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ยืดหยุ่นและตอบโจทย์บริบทท้องถิ่น ผสานเข้ากับด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการส่งเสริมด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาและต่อยอดองค์ความรู้ในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังมีการเสริมสร้างความเข้มแข็งผ่านด้านการนิเทศการศึกษาที่ช่วยพัฒนาทักษะวิชาชีพครูอย่างเป็นกัลยาณมิตร ควบคู่ไปกับด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่ทันสมัยและหลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุภาวดี มีเสน (2564, น. 76-77) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยเรียงตามอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการวัดผลประเมินผล รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการจัดการหลักสูตร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และวารุณี ชูเกลี้ยง (2563, น. 61) ได้

ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดตรัง ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี

2. ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ โดยรวม ของครู พบว่า อยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้ส่วนใหญ่ เนื่องจากสถานศึกษามีกลไกการขับเคลื่อนที่มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student-Centered Approach) โดยออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อตอบสนองศักยภาพที่หลากหลาย พร้อมทั้งประยุกต์ใช้หลักการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง (Brain-Based Learning) เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ควบคู่ไปกับการบูรณาการด้านคุณธรรม จริยธรรมเพื่อหล่อหลอมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความรู้คู่คุณธรรมและเติบโตอย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัยกานต์ ดีประเสริฐ (2566, น. 372) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล รองลงมาได้แก่การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่การจัดการเรียนรู้ที่เน้นด้านคุณธรรม จริยธรรมและได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรทศย์ บัวป่า และคณะ (2567, น. 2566) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับดีมาก

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์ในทางบวก มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r = .814^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การบริหารงานวิชาการที่เป็นระบบส่งผลโดยตรงต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู โดยการวางรากฐานด้านหลักสูตรและการนิเทศที่เข้มแข็งช่วยให้ครูมีทิศทางในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ชัดเจนและมีคุณภาพ ค่าความสัมพันธ์ที่อยู่ในระดับสูงนี้จึงสะท้อนให้เห็นว่า กระบวนการบริหารจัดการวิชาการที่มีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยสนับสนุนสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้ครูสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้และจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระเดช ยงประเดิม (2567, น. 65) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ พบว่ามีความสัมพันธ์ในทางบวก อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง สำหรับคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กับด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจาก การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นระบบและทันสมัย เป็นจุดเริ่มต้นสำคัญที่กำหนดทิศทางและเป้าหมายการเรียนรู้ให้ชัดเจน ส่งผลให้ครูมีกรอบแนวทางที่เอื้อต่อการออกแบบกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างตรงจุด เมื่อหลักสูตรมีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับบริบทจริง ย่อมเป็นปัจจัยหนุนเสริมให้ครูสามารถขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ความสอดคล้องเชิงโครงสร้างนี้จึงสะท้อนให้

เห็นว่ารากฐานของหลักสูตรที่ดีคือคุณภาพที่สำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในชั้นเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรประภา คำยิ้ม และคณะ (2568, น. 1103) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุทัยธานีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

4. ผลการศึกษาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า การบริหารงานวิชาการทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา มีอำนาจร่วมกันในการพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูได้ โดยสามารถร่วมกัน อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 73.20 ($R^2 = .732$) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .869 ซึ่งเป็นไปตามที่สมมติฐานไว้ เมื่อพิจารณาแล้วตัวพยากรณ์ที่มีค่าทำนายสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระเดช ยงประเดิม (2567, น. 65) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวันบุรี พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ เนื่องจากระบบการบริหารงานวิชาการที่มีความเข้มแข็งและ บูรณาการเข้าด้วยกันอย่างเป็นองค์รวม เป็นปัจจัยเกื้อหนุนสำคัญที่ส่งผลต่อศักยภาพการปฏิบัติงานของครู อย่างมีนัยสำคัญ โดยเมื่อสถานศึกษามีกลไกการสนับสนุนที่ครอบคลุม ทั้งในด้านทิศทางการหลักสูตร การส่งเสริม ทักษะ และทรัพยากรที่เอื้ออำนวย ย่อมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนได้

ทั้งนี้ การที่ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีค่าอำนาจการพยากรณ์สูงสุด สามารถอธิบายได้จาก บริบทของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราชที่มีความหลากหลาย ทั้งด้านขนาดและสภาพพื้นที่ ทำให้การพัฒนาหลักสูตรให้ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับบริบทของแต่ละโรงเรียน เป็นปัจจัยที่ครูสัมผัสได้โดยตรงและส่งผลต่อการออกแบบการจัดการเรียนรู้มากที่สุด ส่วนด้านการพัฒนาและ ใช้สื่อเทคโนโลยีที่มีค่าพยากรณ์รองลงมา ยังสะท้อนถึงความต้องการของครูในการใช้สื่อเทคโนโลยีเป็น เครื่องมือลดช่องว่างด้านทรัพยากรระหว่างโรงเรียน ผลการวิจัยนี้จึงชี้ว่า การที่เขตพื้นที่เน้นเสริมความเข้มแข็ง ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการใช้สื่อเทคโนโลยี จะตอบสนองต่อบริบทและความต้องการของครูในพื้นที่ได้ อย่างตรงจุด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาค้นคว้าที่ได้สรุปและอภิปรายผลมานั้น ผู้ศึกษามีแนวคิดเป็นข้อเสนอแนะเพื่อนำ ผลการวิจัยไปใช้เพื่อการพัฒนาในการทำการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารควรเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีให้มีความเสถียร พร้อมยกระดับสมรรถนะครูผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการสร้างนวัตกรรมสื่อการสอน และส่งเสริมวัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งปันทรัพยากรสื่อดิจิทัล เพื่อใช้เทคโนโลยีเป็นกลไกขับเคลื่อนศักยภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21
2. ผู้บริหารควรกระตุ้นจิตวิญญาณความเป็นครูและสร้างขวัญกำลังใจผ่านระบบยกย่องเชิดชูเกียรติและสภาพแวดล้อมการทำงานที่ดี ควบคู่กับการพัฒนาทักษะครูในการบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมเข้ากับเนื้อหาวิชาอย่างเป็นธรรมชาติ และส่งเสริมปฏิสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างครูกับผู้เรียนเพื่อปลูกฝังคุณค่าทางจิตใจผ่านการปฏิบัติจริง
3. ผู้บริหารควรส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ยืดหยุ่น ทันสมัย และเน้นการมีส่วนร่วมของครูในการออกแบบให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ พร้อมจัดระบบติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นแนวทางให้ครูจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ผู้บริหารควรขับเคลื่อนงานวิชาการแบบบูรณาการเชิงระบบ โดยมุ่งพัฒนาหลักสูตรที่นำไปปฏิบัติได้จริง ควบคู่กับการนิเทศการศึกษาเชิงกัลยาณมิตร สนับสนุนการทำวิจัยและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการแก้ปัญหา เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูสู่มาตรฐานสากล

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระบบสนับสนุนทางวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบหรือกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู โดยเฉพาะการบริหารแบบมีส่วนร่วม การนิเทศการศึกษาเชิงกัลยาณมิตร
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะของครูในการจัดการเรียนรู้ เช่น การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล และการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมให้ครูสามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 124 ตอน 24 ก, 29–36.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). *รายงานนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565*. กระทรวงศึกษาธิการ

- จันทร์ประภา คำอิม, ฐิตินันท์ ดั่งสุวรรณ, และ นันธวัช นูนารถ . (2568). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 5(3), 1093-1104.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2560). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 13 ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม). อมรการพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด และ สุรทอง ศรีสะอาด. (2552). *การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา*. สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10 ฉบับปรับปรุงใหม่). สุวีริยาสาส์น.
- ยุภาวดี มีเสน. (2564). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1*. [สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้]. คลังปัญญา วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้.
<https://mis67.sct.ac.th/app/eResearch/?id=ZKJmOEEdmWkRLeml3Slg2ckhlek9WQT09>
- วารุณี ชูเกลี้ยง. (2563). *ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดตรัง*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้]. คลังปัญญา วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้.
<https://mis67.sct.ac.th/app/eResearch/?id=MLBBVGJKcXBQYjVWYVZJK3ZRMzd1UT09>
- วีระเดช ยงประเดิม. (2567). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตราบึง กระบี่*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้]. คลังปัญญา วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้.
<https://mis67.sct.ac.th/app/eResearch/?id=eXJSTDgzaXNDYjF1c3lvYWxiYkU2Zz09>
- ศรทศย์ บัวป่า, ลินดา นาคโปย, และสายฝน เสกขุนทด. (2567). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง. *วารสารสิทธิประโยชน์*, 25(2), 2560-2573
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช. (2567, 10 มิถุนายน). *ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา 2567 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช*.
<https://www.infosea12.info/infoonline/index.php/--2567>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579* (ฉบับปรับปรุงปี 2562). พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). *นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในประเทศไทยและประเทศที่คิดสรรเพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21*. 21 เซ็นจูรี.
- หทัยกานต์ ดีประเสริฐ. (2566). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. *วารสารสิทธิประโยชน์*, 24(2), 367-375.